

Motion till riksdagen

1988/89:Jo312

av Ragnhild Pohanka (mp)

Fjällnära skogar

1985 tog riksdagen ett beslut angående de fjällnära skogarna. Beslutet utmynnade i att det skulle vara stor återhållsamhet med avverkningen i de fjällnära skogarna.

I verkligheten blev beslutet ett fiasko. Till dags dato har över 14 000 hektar avverkats, vilket innebär att mer än 13 hektar fjällnära skogar avverkas varje dag året om. Detta innebär att med nuvarande avverkningstakt kommer den fjällnära skog som inte är skyddad att vara utplånad inom bara några år. Detta får *inte* ske. Den fjällnära skogen är unik och om den avverkas kommer den i nuvarande biologiska stadium aldrig mer tillbaka. Redan idag finns många exempel på vilka stora problem skogsbruket har med att klara godtagbar återväxt i kärva klimatlägen.

Som exempel kan nämnas Stoåsen 3 km nordväst Nipfjället i Idre, så långt ner som i Dalarna. Där ligger ett över 300 hektar stort kalhygge på domänverkets mark. Detta kalhygge är 20 år gammalt och planterat med contortatall. En stor del av plantorna har dött, angripna av svampsjukdomen gremmeniella.

Bara några km norr därom ligger Grundagssättern, den fjällnära skog, som regeringen gav avverkningstillstånd till. Inga garantier kan ges för att det över huvud taget kommer upp någon ny skog där. Dessa exempel kan mångfaldigas längs hela fjällkedjan norrut.

Nuvarande lagstiftning gör att de skogliga myndigheterna inte kan stoppa avverkningar, om de betraktar ett område som produktiv skogsmark. Jag hävdar att dessa myndigheter har visat sig sakna kompetens till att göra en riktig och allsidig bedömning. De skoglösa kalhyggena längs hela fjällkedjan talar sitt tydliga språk. Det ges bara en kosmetisk ansiktslyftning, som t ex Grundagssättern.

SNF presenterade i maj 1988 en utredning utförd i egen regi omfattande två delar. En del (Kullman-Hofgaard 1987: Klimatisk hasardgräns i fjällnära skogar. ISBIY 91-576-3276-6) behandlar klimatets betydelse för föryngringen i de fjällnära skogarna. Här visas de effekter, som är att vänta vid en fallande medeltemperatur under vegetationssäsongen, något som nu bekräftas av SMHI:s temperaturstatistik. Effekten är nu synlig i de fjällnära skogarna i form av misslyckade föryngringar, barrförluster på gamla träd, plantavgångar m m.

Den andra delen (von Sydow 1988: Gräns för storskaligt skogsbruk i fjällnära skogar, förslag till naturvårdsgrens. ISBIY 91-558-5201-7) redovisar situationen i de fjällnära skogarna fram till 1986/87. Via fjärranalys (flygbild

och satellitscenstudier) har för första gången en sammanställning kunnat göras, som visar att endast hälften av den produktiva fjällnära skogen återstår i form av ett sammanhängande obrutet och i stort opåverkat bälte.

Mot. 1988/89
Jo312

Inför en naturvårdsgräns *NU*.

Den innebär att en biologisk, rennäringssmässig, turistisk, förnyringssmässig gräns dras genom hela fjällkedjan.

Svenska Naturskyddsföreningen har arbetat fram en naturvårdsgräns. Denna gräns ligger längre västerut än den gamla skogsodlingsgränsen. Innanför den gränsen får inget storskaligt skogsbruk bedrivas. Inte heller får några skogsbilvägar byggas innanför gränsen. Med hänsyn till syftet behövs förbud för alla slag av kalavverkning medan försiktig stamvis bladning och gallring accepteras. Husbehovshuggning, som utförs av samer och småbrukare, får förekomma även under ett avverkningsstopp.

Hemställen

Med hänsyn till det anförda hemställer jag

1. att riksdagen beslutar att en naturvårdsgräns grundad på SNF:s arbetsmaterial införs inom ett år från i motionen avgivet datum,
2. att riksdagen beslutar att ett omedelbart avverkningsstopp skall införas i all skog ovanför den gamla skogsodlingsgränsen i fjällnära skogar till dess att naturvårdsgränsen träder i kraft.

Stockholm den 23 januari 1989

Ragnhild Pohanka (mp)